

Lunds universitet
Politics Kandidatprogram
Statsvetenskapliga institutionen
B-Uppsats

Makt, Media och Mosaik: En feministisk poststrukturalistisk granskning av medias porträttering av Israel-Hamas-konflikten.

En studie av hur olika nationella medier gestaltar Israel-Hamas-konflikten och hur kvinnliga offer används som verktyg i framställandet.

LUNDS
UNIVERSITET

STVA23
HT23
Handledare: Lars Vetle Handeland

Aline Forsström
Wilma Jöhnsson Widerberg

Abstract

I krig och konflikt har kvinnor länge använts som ett verktyg för att uppmuntra män att kriga. Genom att framställas som försvarslösa och sårbara har de förstärkt den manliga rollen som försvarare vilket har motiverat män till att bli deras och nationens beskyddare.

Den 7 oktober 2023 inledde den palestinska terrorrörelsen Hamas en attack genom att avfira raketer mot ett flertal städer i Israel. Till följd av denna våldshandling svarade Israels regering samma dag med en militär offensiv mot Gazaremsan. Under krigets gång har medierapporteringen varit konstant, där artiklar som avbildar kvinnor och barn eller militär har väckt mest uppmärksamhet.

Studien ämnar att undersöka mediernas roll i kriget och avslöjar kontrasterna i deras olika narrativ samt graden av kvinnlig och manlig representation. Uppsatsen har hämtat material från tidningarna *New York Times*, *Al Jazeera* och *Dagens Nyheter*. Undersökningen syftar till att granska om medierna vinklar nyheter och belyser användandet av den kvinnliga symboliken i medierapporteringen. Analysen kommer att göras genom att applicera metoderna narrativanalys och visuell textanalys, för att undersöka om det finns ett visst narrativ som präglar medierna. Genom att tillämpa teorin feministisk poststrukturalism ger denna uppsats en inblick i hur medier formar våra verklighetsuppfattningar och hur de använder sig av maktstrukturer för att reproducera traditionella könsroller.

Nyckelord: Israel, Hamas, media, civila, porträttering, krig och konflikt, genus, narrativ, maktrelationer, maktstrukturer.

Antal ord: 7955

Innehållsförteckning

Abstract	2
1. Introduktion	4
1.1 Bakgrund	4
1.2 Frågeställning	4
1.3 Syfte och problemformulering	4
1.4 Avgränsning	5
2. Teoretiskt ramverk	5
2.1 Tidigare forskning	5
2.1.1 Lene Hansen	5
2.1.2 Iris Marion Young	6
2.1.3 Catarina Kinnvall	6
2.1.4 Bleiker et al.	6
2.2 Feministisk poststrukturalistisk teori	7
3. Vetenskaplig metod och material	7
3.1 Metod	7
3.1.1 Narrativanalys	8
3.1.2 Visuell textanalys	9
3.2 Material	10
3.2.1 Strategiskt urval	10
3.2.2 Visuellt material	10
4. Operationalisering	11
4.1 Narrativanalys	11
4.2 Visuell textanalys	12
5. Analys	12
5.1 Attacken som åter fick konflikten att blossa upp	13
5.1.1 Al Jazeera	13
5.1.2 New York Times	14
5.1.3 Dagens Nyheter	16
5.2 Utväxlingen av gisslan.	19
5.2.1 Al Jazeera	19
5.2.2 New York Times	21
5.2.3 Dagens Nyheter	24
6. Diskussion	24
7. Slutsats	26
8. Referenser	27
8.1 Digitala Källor	27
8.2 Litterära Källor	29
8.3 Bilagor	30

1. Introduktion

1.1 Bakgrund

Konflikten mellan Israel och Palestina är till stor del territoriell och grundar sig i områden som båda sidor vill göra anspråk på (Nationalencyklopedin, 2023). Spänningarna mellan judar och araber i dessa regioner är inte nya utan kan dateras tillbaka till 1940-talet. FN antog år 1947 *“Resolution 181”*, mer känt som *“Partition Plan”* (UN, 1947). Där föreskrivs att det skulle dras gränser mellan de två staterna och den religiöst centrala staden Jerusalem. Ända sedan resolutionen antogs så har konflikten fortgått.

Terrorgruppen Hamas identifierar sig som den palestinska grenen av det Muslimska Brödraskapet och är även styrande parti i Gazaremsan sedan 2007, när de tog över makten med våld (Nationalencyklopedin, 2023). Konflikten upptogs igen efter Hamas attack mot Israel den 7 oktober 2023. Situationen har ytterligare belyst omständigheterna i regionen vilket således varit ett aktuellt ämne i medierapportering världen över.

Sedan konflikten blossade upp igen har media blivit ett av få sätt för omvärlden att få inblick i konflikten. Samtidigt har traditionella medier blivit anklagade för att vinkla konflikten och skapa narrativ för att gagna en sida. En viktig komponent för att berätta en historia är genom att avbilda människor. Genom att använda människor som verktyg kan man bilda en relation med läsaren. Den främsta framställningen är av kvinnor i media, där de används som ett redskap för att väcka sympati för en part och samtidigt ett ställningstagande mot den andra. Komplexiteten av gestaltningen skildrar inte minst skillnader men även dynamiker i internationell media porträttering.

1.2 Frågeställning

Nedan presenteras de två frågeställningar som undersökningen syftar till att besvara; *“Hur gestaltar olika nationella medier Israel-Hamas-konflikten?”* och vidare *“Hur kan poststrukturalistisk feminism användas för att analysera och förklara den eventuella konstruktionen av genus- och maktrelationer i de olika medierna?”*.

1.3 Syfte och problemformulering

Syftet med uppsatsen är att kritiskt studera hur Israel-Hamas-konflikten porträtteras i nationella medier. Genom att välja tre medier med olika ursprung, ämnar undersökningen att

analysera om det finns allmänna tendenser i framställningen av civila i konflikten. Uppsatsen ämnar att med teorin poststrukturalistisk feminism kunna förklara om medias rapportering upprätthåller maktrelationer och vilka konsekvenser som hade kan produceras av framställningen.

Uppsatsen ämnar att främst undersöka den mediala bilden av den pågående konflikten. Då det inte finns något tydligt empirisk stöd för studien kan man inte dra konkreta slutsatser. Följden blir således att det endast är möjligt att dra hypoteser om vilka påföljder som grundar sig i medias porträttering. Uppsatsens tema och metod kan ses som en tolkning som reflekterar författarnas egna synsätt på gestaltning, värdering eller porträttering. Detta innebär att andra tolkningar kan variera då de möjligen differentierar sig från de aspekter som vi valt att inkludera inom ramen för den valda teorin och de vidtagna begreppen.

1. 4 Avgränsning

Uppsatsen kommer att avgränsas till tidsperioden; 7 oktober till 1 december 2023.

Avgränsningen grundas i valet att endast undersöka mediernas rapportering efter attacken som fick konflikten att åter blossa upp, till slutet av den påstådda vapenvila som de två sidorna skrev under. Även begreppet 'civila' kommer att avgränsas och kommer att bestå av människor som påverkas av kriget och som bor i det geografiska området där kriget tar plats. Uppsatsen kommer även att avgränsa undersökningen till specifika händelser som har uppstått under konflikten, för att identifiera tendenser hos medierna.

2. Teoretiskt ramverk

2.1 Tidigare forskning

I följande avsnitt presenteras tidigare forskning som anses relevant för frågeställningen och analysen i denna uppsats. Detta inkluderar Lene Hansens säkerhetsstudier, Iris Marion Youngs analys kring köns aktualitet i säkerhetspolitiken, Kinnvalls beskrivning av kvinnan som kulturbärare och symbolik samt Bleikers studie kring medial porträttering.

2.1.1 Lene Hansen

Hansen (2000) beskriver hur den samhälleliga sfären identifieras som den logiska domänen där könsfrågor bör övervägas. Hansen menar att det rör sig om frågor kring

identitetskonstruktion och dess koppling till homogena identitetsgrupper. Konstellationerna alternerar beroende på tid och plats men Hansen påvisar att de främst är nationella. De stora identitetsgrupperna kan definieras som referensobjekt som bär ett subjekts lojalitet och upplever således konsekvenser då de subjekt de syftar att försvara upplever hot. När man skapar en identitetstillhörighet och blir del av ett "vi" så skapas följaktligen en hängivenhet och protektionistisk inställning till det "viet" (Hansen 2000, s. 285-286).

2.1.2 Iris Marion Young

Iris Marion Young (2003) skriver i sin artikel kring beskyddslogik som syftar till att våld garanterar trygghet. Young menar att detta samband stärker de traditionella könsnormerna. Vidare belyser hon hur kropp och kön blir en aktuell fråga i säkerhetspolitiken, där kvinnan anses i behov av manligt beskydd. Utan denna protektion kan kvinnor och barn ofta tolkas som försvarslösa. Men det manliga försvaret kommer också med en våldskapabel maskulinitet som skapar ett maktövertag gentemot kvinnor. Å andra sidan förväntas kvinnor underordna sig manliga beslut och visa tacksamhet gentemot de. Detta menar Young skapar en ojämlik könsrelation som statens säkerhetsgaranti vilar på (Young , 2003, s. 1-25).

2.1.3 Catarina Kinnvall

Kinnvall (2021, s. 176) lyfter hur nationen ordnar sig i två olika genusbaserade identiteter i populistiska diskurser; den starka mannen som står för patriotism och mod, medan kvinnan blir kulturbärare och en symbol för framtida generationer. Wendt och Åse (2021, s. 248) berättar även om hur kvinnor används för att legitimera militära insatser; "De andras" kvinnor används för att rättfärdiga militärens våld, medan "de egna" kvinnorna motiveras till varför beskyddandet behövs.

2.1.4 Bleiker et al.

Bleiker et al. (2013) har undersökt hur australiska medier framställer flyktingar. Studien visade att när medier porträtterar migranter i bilder som ensamma kvinnor med smärtsamma ansiktsuttryck, väcker det sympati hos läsaren. Kvinnor anses vara "ideala offer" medan bilder på män blir verktyg för att distansera och skapa rädsla hos läsaren. Genom att avbilda män, särskilt i stora grupper, skapar man istället en hotfull bild (s. 402-407). Studien visar ytterligare att för varje adderad person som bilden har, desto mindre sympati känner läsaren för de avbildade (Ibid, 406).

2.2 Feministisk poststrukturalistisk teori

Poststrukturalistisk teori kan anses vara fördelaktig till frågeställningarna som avses att analyseras. Teorin ämnar att svara på “vad” som uppfattas snarare än det går att identifiera, det som “är”. I enlighet med poststrukturalisters mening, att det inte finns en objektiv verklighet, görs inte heller i denna uppsats några positivistiska antaganden.

Den feministiska poststrukturella diskursen ifrågasätter och vill lösa upp könsbaserad kategorisering. Teorin diskuterar hur genuspräglade diskurser och idéer kan påverka maktrelationer mellan könen på såväl politiskt som privat plan (Freidenvall et.al 2017, s.45). Även bipolär kategorisering så som individ i kontrast till omvärlden bör upphöra enligt denna teori. Man menar att förståelse är mänskligt konstruerade meningsbärande diskurser, oavsett om det rör subjekt eller omvärld (Lenz Taguchi, 2014, s.18). Även det lärande subjektet, läsaren, är påverkad av social konstruktion som tvingar hen till specifika sätt att vara. När subjektet aktivt anammar samhällsliga föreställningar som exempelvis kulturella normer och värderingar så skapas en form av agentskap.

Feministisk poststrukturalism har ett ytterligare fokus på hur diskurser producerar makt som i sin tur är en produkt av individuellt och kollektivt dominerande föreställningar (Ibid. s.57). Teorin tillåter en djupare analys av de maktordningar som eventuellt präglar innehållet i artiklarna. Detta är relevant för uppsatsen då kvinnliga figurer ofta är subjekt i media till följd av den starka symbolik de fått i krig. Symboliken har varit framträdande analytiskt objekt för den feministiska poststrukturalismen inom nationalism och genusskapandet i krig. Historiskt sett har man kunnat identifiera kvinnans roll i den nationella identiteten. Hon, en symbol för landet. Hennes kropp, något värt att försvara (Kronsell, 2022, s.154) .

3. Vetenskaplig metod och material

3. 1 Metod

Metoderna som kommer att appliceras i uppsatsen är de textanalytiska inriktningarna narrativanalys och visuell textanalys. Det metodiska valet grundar sig i att det anses gynnsamt i och med syftet att identifiera mönster eller strukturer i medierapporteringen. Den visuella textanalysen anses vidare komplettera narrativanalysen då bilder kan betraktas som förstärkande alternativt förmildrande, vilket i sin tur kan förändra de narrativa elementen.

3.1.1 Narrativanalys

Metodvalet grundar sig i narrativanalysens styrkan att undersöka hur internationell media skapar identiteter som vidare mottas och anammas av mottagaren. Narrativanalysens hermenutiska ansats kräver ytterligare en förståelse hos analytikern som utför textanalysen (Boréus & Bergström 2018, s. 31).

Narrativanalys är ett tvärvetenskapligt angreppssätt som syftar till att analysera och tolka narrativ och berättelser för att förstå politiska eller samhällseliga fenomen (Robertson, 2018, s. 221). Genom att se till hur språket konstrueras i medieartiklar kan man således undersöka hur politiska händelser och aktörer representeras. Retorik och språk har en stor betydelse i hur berättelser formar diskursen vilket i sin tur kan belysa maktrelationer eller ideologiska inslag. Metoden betonar hur detta kan användas som ett verktyg för att forma verklighetsbilden samt skapa samhällsförändringar (Ibid, s. 233).

Strukturalister menar att narrativet är ett "*organiserande av händelser till handling*" (Ibid., s.229). Narrativet är uppbyggt av den gestaltade handlingen och de resultat som följer den. Subjekt kan exempelvis framställas som antingen förövare eller offer, vilket påverkar resultatet. Vidare förmodar narrativanalysen abstraktion och menar att graden av den kan ge djupare mening till händelser.

Samhällets aktörer kan i stor mån anses som narrativa sociala aktörer snarare än rationella sådana. Denna uppsats utgår ifrån Seymour Chatmans definition som Alexa Robertson redogör för (2018). Där beskrivs begreppet narrativ som sammansättning av två komponenter; *historia* och *diskurs*. Av historien impliceras "vad" - vilka skeenden och dess översiktliga inriktning. Diskursen syftar till "hur" - på vilket sätt den framställs, inte strukturellt utan snarare kontextuellt (Ibid. s. 222-225). Narrativ kan ges uttryck i flera former och kan identifieras i tal, skrift och bild. Denna uppsats kommer att utgå från definitionen av narrativet som en kombination av historia och diskurs (Ibid, s. 223-226).

Historia kan fragmenteras i sex komponenter; *Abstrakt, Orientering, Komplicerande handlingen, Upplösningen och Codan* (Ibid. s.223). Abstrakt syftar till en sammanfattning av händelsen. Orientering presenterar omständigheterna genom att belysa tid, plats, situation och deltagarna. Den komplicerade handlingen beskrivs som förflyttningen mellan jämvikt och ojämvt. Kulmen illustreras i upplösningen och codan återför ett nutida perspektiv.

Diskursen grundar sig i värderingen "hur". För att undersöka detta kan narrativets innehåll analyseras. Genom att se till hur händelser förmedlas och hur handlingar kommenteras kan värderingar genomskådas. Detta kan vara en produkt av social praktik eller

normer som ytterligare kan vara öppna eller undertrycka. Oavsett kan de vara en avgörande bakgrund till varför en historia bör berättas eller tas del av. Dessa värderingar kan dessutom bli synliga vid jämförelser mellan historier (ibid.).

Kritiker av narrativanalys hävdar att metoden besitter en benägenhet att vara subjektiv och skapa tolkningsutrymme. Det är således essentiellt att ha vetskapen om att metoden kan ha svårt att upprätthålla objektivitet. Ytterligare kan det vara problematiskt att använda en narrativanalys för att skapa generaliserbarhet då det kan vara svårt att applicera resultatet av det aktuella materialet till det bredare sammanhanget. Däremot anser vi att narrativanalysen styrkor - att belysa hur text och språk framhäver narrativ - överväger dess svagheter och menar därför att metoden är aktuell att använda i vår undersökning.

3.1.2 Visuell textanalys

Visuell textanalys är ett verktyg som tillåter oss att analysera *visuell text*, vilket innebär att man främst studerar textens makt, men även hur tillhörande bilder vidare förmedlar budskapet som avsändaren vill att läsaren ska ta emot (Björkvall, 2018, s. 358-360).

Visuell text studerar hur texter och bilder uttrycker maktrelationer och strukturer, där avbildningen av människor är det objekt som är mest intressant. Reproduktionen av andra människor skapar en symbolisk interaktion med betraktaren, den som konsumerar texten. Visuella texter ger även möjlighet att hitta versioner av världen som framställs och hur de kan skapa både ett samband eller ett avstånd mellan den avbildade och betraktaren (Ibid, s. 362-380).

Kritik mot visuell textanalys grundas i att bilder och text aldrig kommer att kunna vara 'objektiva' eller 'sanna', utan är baserade på betraktarens tolkning av bilden. Syftet med studien kan också ha en betydande roll för tolkningen, då analysen kan påverkas i fördel till syftet och avsiktligt påverka interpretationen. Vi anser dock att bilder är väsentliga att analysera i artiklarna, eftersom om vi inte skulle granska dem, skulle vi gå miste om viktiga slutsatser.

Genom att applicera visuell textanalys, är ambitionen att se hur artiklarnas tillhörande bild kommunicerar budskap som avsändaren vill ge ut, samt att undersöka om avsändaren vill skapa distans till betraktaren.

3.2 Material

För att analysera frågeställningen, har uppsatsen valt att fokusera på tre nationella, traditionella medier med olika ursprung. *The New York Times* från USA, *Al Jazeera* med bas i Qatar, men som är verksam i flera länder i mellanöstern, och *Dagens Nyheter* som verkar i Sverige. Materialet som främst kommer att granskas är olika nyhetsartiklar från dessa källor som har publicerats under den avgränsade tidsperioden.

3.2.1 Strategiskt urval

Artiklarna i denna uppsats är strategiskt utvalda trots vetskapen att uppsatsen hade kunnat nå en högre nivå av validitet om urvalet varit slumpmässigt. Genom att använda slumpen minskar tendensen att materialet vinklas beroende på narrativ. Däremot syftar denna uppsats inte till att ge ett fullständigt generaliserbart resultat utan snarare att identifiera tendenser. Intresset ligger i att undersöka hur olika nationella medier framställer ett budskap och hur vi utifrån teorin kan tolka det.

Valet av artiklar grundar sig främst i publiceringsdatum. Man kan argumentera för att det hade varit relevant att analysera artiklar som publicerats samma datum som en central händelse i konflikten äger rum. Det går att påstå att de mest råa, äkta och mest känslomässiga kommer att ges uttryck i detta stadiet. Å andra sidan så kan man även hävda att all information kring händelsen och dess förlopp inte är tillgängliga i detta stadiet. Med detta som bakgrund skulle man kunna hävda att det är rimligare att basera analysen på artiklar publicerade inom loppet av en vecka efter händelsen.

Vi väljer att analysera en artikel från vardera mediekälla från två centrala händelser i konflikten under tidsperioden 7 oktober till 1 december; *Hamas attack som fick konflikten att åter blossa upp* och *utväxlingen av gisslan*.

Det är dock värt att notera att konflikten som syftas att analyseras är pågående vilket innebär att uppsatsen inte kan skapa ett helhetsperspektiv på samma sätt som om det var avslutat. Allt material är inte publicerat än, fler händelser kan inträffa och medieporträtteringens utveckling kan utvecklas vilket vi som författare av uppsatsen är medvetna om.

3.2.2 Visuellt material

Denna uppsats kommer att analysera bilder från de strategiskt utvalda artiklarna. Uppsatsen ämnar inte att analysera bilder i samtliga artiklarna utan kommer att avgränsa sig till dem som försöker att förmedla ett underliggande budskap till betraktaren. De bilder som kommer

vara av störst intresse är de som avbildar människor, för att granska de identiteter som framställs för att få en överblick av hur bilderna framställer narrativ i texten. Detta kan påverka tilltron till undersökningen, då vi väljer visuellt material utifrån vad vi anser är väsentligt för studien. Däremot anser inte vi att det är relevant att analysera alla bilder i artiklarna, på grund av att vissa är mer kontextuellt betydelsefulla än andra. På grund av att bilderna endast ska användas som komplement till texten, så kommer författarna att välja ett begränsat antal bilder för uppsatsens analys.

4. Operationalisering

4.1 Narrativanalys

Narrativanalysen kommer i enlighet med begreppets tidigare definition att göras genom att identifiera dess komponenter. Då analysen inte besitter en tydlig riktlinje för operationaliseringsmöjligheter så anses detta tillvägagångssätt vara tydligast. Artiklarna från respektive nationell medie kommer således att analyseras utifrån Alexa Robertsons mall. Detta gör det möjligt att identifiera de olika beståndsdelarna som skapar narrativet, närmare bestämt “Vad” och “Hur” (Robertson, 2018, s. 226).

Tabell 6.1 Ett narrativs beståndsdelar.

Historia (<i>histoire, story</i>) referentiell sats "vad"	
Abstrakt	Sammanfattning av händelser Säger att berättaren har en historia att berätta och kräver rätten att få berätta den
Orientering	Presenterar tid, situation, miljö, deltagare
Komplicerande handling	Flyttar historien från jämvikt till ojämvikt
Upplösning	Berättar vad som slutligen hände
Coda	Återvänder till nuet
Diskurs (<i>discourse</i>) värderande sats "hur"	
Värdering	Det sätt på vilket innehållet kommuniceras Handlingens innebörd kommenteras Historien görs begriplig

Figur 1; Narrativets beståndsdelar (Robertson, 2018, s.225)

I vår analys kommer vi endast att använda oss av satserna: *orientering*, *komplicerande handling* och *värdering*. Detta val motiveras av att konflikten är pågående vilket har en följd

av att artiklarna inte återkommer till 'nuet'. Satserna som vi kommer fokusera på ger oss också en djupare förståelse av artiklarna och därav våran analys.

4.2 Visuell textanalys

Uppsatsen har valt att undersöka hur de bilder som är närvarande i artiklarna stödjer det latenta narrativet och för att se vad som förmedlas till betraktaren.

Ett redskap som uppsatsen ämnar att undersöka är kameravinkeln. Enligt Björkvall (2022) kan kameravinkeln ge olika perspektiv som är en viktig komponent till hur betraktaren uppfattar det visuella och den avbildade personen. Visuell textanalys ger oss möjligheten att analysera hur en bild skapar en maktrelation till bäraren i bilden och de vertikala perspektiv som kan undersökas är *ovanifrån-perspektivet*, *öga-mot-öga-perspektivet* och *underifrån-perspektivet*. Ovanifrån-perspektivet betyder att bilden är tagen över den avbildade personen, vilket gör att betraktaren blickar ner på den avbildade och därmed ges makt åt den som ser på bilden. I ett öga-mot-öga-perspektiv finns ingen vertikal vinkling i bilden, utan man åskådar den porträtterade öga-mot-öga. Detta skapar en jämlik position mellan de två parterna. Slutligen, från ett underifrån-perspektiv, ser man upp mot den avbildade personen, vilket ger makt åt personen i bilden (Björkvall, 2022, s.362).

Även horisontella perspektiv är möjligt att studera, där det som är relevant att analysera är *framifrån-perspektiv*, *bakifrån-perspektiv* och *sidoperspektiv*. Vid ett framifrån-perspektiv så möter betraktaren den avbildades blick och blir således en del av dennes sociala grupp. Motsatsen till detta är ett bakifrån-perspektiv, där vi möter den avbildades rygg. Detta gör att vi känner oss exkluderade från personen i bilden och det ökar distansen till betraktaren. Slutligen, ett sidoperspektiv innebär att betraktaren inte ser hela ansiktet hos den avbildade. Detta leder också till exkludering, dock inte lika stark som om man möter den avbildade från ett bakifrån-perspektiv (Ibid, s. 363).

5. Analys

Analysen kommer att delas upp i de valda händelserna och vidare undersöka artiklarna separat. Satserna kodas enligt schemat i figur 1 och kommer att refereras till vardera mediekälla. Följaktligen görs narrativanalysen och den visuella textanalysen parallellt med varandra för att gynna läsvänligheten i texten. Ord som anses känsloladdade eller speglade av händelsen kommer att vara fetstilade för att förtydliga de ordval som tycks ha betydelse för analysen.

5.1 Attacken som åter fick konflikten att blossa upp

Lördagen den 7 oktober attackerades israeliska städer nära Gazaremsan med raketer. En av de drabbade platserna var byn Re'im i sydvästra Israel, där Hamas dödade och kidnappade flertal av besökarna på musikfestivalen Supernova.

5.1.1 Al Jazeera - *“What to know about the deadly Hamas attack on an Israeli music festival”*

Se bilaga 1.

I artikeln uttrycks empati för de offer som kidnappats av Hamas och även de som närvarade under festivalen. De israeliska personerna som det berättas om blir kallade för ‘victims’ i artikeln. Texten visar sympati för de offer som har påverkats av attacken och israelerna porträtteras som unga och oskyldiga, vilket reflekterar händelsens våldsamma karaktär.

Bild 1. Al Jazeera

I bilden ovan avbildas två israeliska militärer som inspekterar platsen där attacken skedde. Man kan tyda deras militära tillhörighet baserat på deras kläder och de vapen de besitter. Bilden är även den enda bilden som avbildar människor i Al Jazeeras artikel. Fotot har tydliga genusdrag, då det går att identifiera maskulina samt hotfulla element: i bilden möter vi de bärande i bilden, två israeliska militärerna, genom ett horisontellt perspektiv, där den avbildade som är i fokus har ryggen mot betraktaren. Vi iakttar bilden

från ett bakifrån-perspektiv, vilket gör att man inte kan se ansiktet på den avbildade. Detta leder till att betraktaren distanseras från den avbildade och utesluts från den. Det betyder att vi inte tillhör samma sociala grupp som den avbildade, vilket främjar exkluderingen och distansen (Björkvall, 2022, s. 363). Följaktligen väcker inte bilden någon sympati till händelsen utan de avbildade porträtteras som ett hot.

Artikeln använder frekvent ordet 'fighter' för att beskriva människor som har agerat på festivalen för Hamas.

“Dozen of Hamas **fighters** opened fire...”

'Fighter' eller kämpe har inte en lika negativ innebörd som andra epiteter och kan därför tolkas som något positivt. Det finns även en frånvaro av bilder och beskrivningar av kvinnor, vilket gör att texten saknar en kontrast och avlägsnar läsaren från konflikten. Avsaknaden skapar en maktrelation mellan de två maskulina avbildningarna i reportaget, där bilden som ges är att Hamas är en grupp som ligger i underläge mot Israel och deras starka militär. Språkets konstruktion som befästs problematiserar inte Hamas agerande tillräckligt och lägger inte tillräckligt mycket skuld på organisationen .

5.1.2 New York Times - *“Video captures two partygoers being kidnapped by militants”*

Se bilaga 2.

Artikeln inleds med att berätta om en kvinna som tillfångatagits av militanter från festivalen Supernova. I texten beskrivs männens obarmhäftiga agerande.

“Videos verified by the New York Times show **a woman** (...) being kidnapped by what **appear to be militants** on Saturday during a wave of **ground incursion into Israel from Gaza.**”

“The footage (...) showed **a group of men driving away** on a motorcycle **with 25-year old Noa Argamani in their custody.**”

“Me and Noa are hiding here,” Mr. Or wrote. “Tell them **there’s a gang of 20 men** that are **finding people who are hiding and lynching them.**”

I texten förekommer tre distinkta identiteter: de okända männen som attackerade festivalen, Israel som räddare i nöden och den bortrövade hjälplösa kvinnan. Dessa tre identiteter leder till att försöka skapa ett slags ‘vi och dem’ narrativ genom texten (Hansen 2000, s. 285-286). De som representerar ‘dem’ i texten är gruppen av män, som man senare konstaterade var del av terroristgruppen Hamas, som attackerade festivalen. Gruppen beskrivs som ‘militanter’ i texten med ingen tillhörande nationalitet. Texten beskriver dådet som att männen har genomfört en ‘*ground incursion into Israel from Gaza*’. New York Times befäster således en identitet att det är främmande män som har genomfört en militär offensiv mot Israel och som kidnappar unga kvinnor från landet. Genom att inte specificera deras nationalitet eller deras tillhörighet till Hamas, kan läsaren få en prekär känsla av gruppen.

I texten skapas en kvinnlig identitet, där den bortrövade kvinnan - 25 åriga Noa Argamani - blir framställd som hjälplös. The New York Times använder henne som ett objekt, en försvarslös kvinna som behöver räddas från ett främmande land. Kvinnan blir en symbol för händelsen och används också som ett verktyg för att bygga textens narrativ. Vidare cementerar artikeln traditionella könsroller genom dessa narrativ vilket skapar en maktrelation där mottagaren blir överordnad kvinnan. Läsaren känner således ett ansvar för hennes säkerhet; hon blir en passiv aktör i handlingen, en motivation för andra att bli aktiva agent (Wendt & Åse, 2021, s. 248).

Detta leder även till andra starka narrativ som förekommer i texten, som att Israel blir en slags hjälte som kan rädda dessa offer.

“.. Mr. Or (..) **pleaded for Israeli soldiers to come and rescue them.**”

“**It’s still not too late to save my brother and Noa**”, wrote Mr. Or’s brother in an Instagram post. **‘Israel state must act! Fast!’**”

Dessa citat visar på att The New York Times försöker att frambringa en identitet till Israel: en hjälte och beskyddare av nationen. Identiteten har drag av det maskulina, där man skriver att det är israeliska soldaters ansvar att rädda den kidnappade kvinnan och hennes pojkvän. Vidare skapas en stark kontrast gentemot kvinnan, som porträtteras som försvarslös. Samtidigt blir dessa identiteter komplement till varandra och det narrativ som presenteras är

att två starka manliga identiteter slåss om den svaga kvinnan. Till följd av orden 'rescue' och 'save', skänker språket också legitimitet till Israels kommande agerande. Den andra konstruerade identiteten för militanterna och kvinnan gör att man får mer förståelse för deras kommande motoffensiven (Wendt & Åse, 2021, s. 248). Det blir tydligt att det skapas två sidor i denna artikel, en heroisk hjälte och förövare med sikte på israeliska kvinnor. New York Times konstruerar ett 'vi och dem' narrativ, där Israel och läsaren är del av vi, för att väcka sympati (Hansen, 2000, s. 286).

5.1.3 Dagens Nyheter - "*Festivalen Supernova - de blev vittnen till Hamas attack*"

Se bilaga 3.

I inledningen av Dagens Nyheter's artikel målas en bild upp av festivalen Supernova som är präglad av lycka och rofylldhet. Platsen och de människorna som åtnjuter den står däremot inför ett öde.

I en intervju med festivalbesökaren Gilad Karplus får läsaren en inblick i hur han upplevde händelsen:

"Vi såg hur människor längst bort på festivalområdet började fly(...). Vissa hade bilar och körde iväg, men **terroristerna** väntade på dem uppe på vägen. De som körde den vägen klarade sig inte."

260 personer dog under attacken, många vänner till Karplus. Situationen på festivalområdet beskrivs som kaotiskt och förvirrande. Genom att karaktärisera förgriparna som terrorister så ger man dem en tydlig och igenkännbar identitet. Följaktligen påverkas denna specifika identitet läsarens uppfattning av dem. Verklighetsbilden som målas upp besitter således en stark koppling till tidigare följder av terroristernas handlingar som skulle kunna tänkas kopplas till känslor av rädsla. Det skapar en stark koppling till en våldsbenägen homogen grupp, snarare än att se till eventuella komplexa politiska eller historiska faktorer som kan ligga till grund för gruppens handlingar.

Vidare så belyser artikeln en video av händelsen som fått stor medial spridning. I videon får man se en ung kvinna bli bortförd. Hon sträcker sig desperat efter hjälp hos sin pojkvän som inte kan förmå att rädda henne till följd av hans bakbundna händer. Hennes vän Amit Parpara får senare ett meddelande med texten:

“ Jag hoppas **någon** kan komma att **rädda oss**”

Situationen belyser samt upprätthåller traditionella könsroller, där kvinnan befinner sig i en sårbar situation och mannen besitter handlingskraften. Kvinnan bidrar i större mån än hennes manliga pojkvän till det offer präglade narrativet. I synnerhet då Dagens Nyheter väljer att förmedla desperationen och den övergripande händelsen främst ur hennes perspektiv. Framställandet av hennes sårbarhet och lidande kan anses förstärka könsroller, där kvinnor ses som mer skyddsvärda (Wendt och Åse, 2021, s. 248).

Kvinnans vädjande efter en räddare är intressant i analysen till följd av de traditionella rollerna som kopplas till uttalandet. Nöden hon upplever kan tolkas som uppgivenhet i sin egen handlingskraft eller avsaknaden av självständighet i situationen. Bristen på agens manifesterar sig i språkbruket då hon ber om räddning. Traditionellt anses ofta mannen som “räddaren” och kvinnan den som behöver räddas. Detta påvisas ytterligare i de meddelande som kvinnan skickar till sin manliga vän, även om hon inte specifikt vädjar honom att agera.

I bilden nedan ser vi bortförandet av den unga kvinnan som beskrivs i den tidigare nämnda Dagens Nyheter-artikeln. I bakgrunden ser man ett disigt beiget landskap som kan tydas vara sandtäckt mark. Trots en suddig bild som saknar kvinnans ansiktsuttryck kan man känna hennes desperation i hur hon sträcker sig efter hjälp. Den belyser tydligt hennes känsla av hjälplöshet i stunden hon förs bort av mannen på motorcykeln. Bilden är tagen ur ett sidoperspektiv vilket skapar en viss grad av exkludering för betraktaren, dock inte lika mycket som vid ett bakifrån perspektiv (Björkvall, 2017, s. 315). Aktionsprocessen präglas av mannen beslagtagande, han porträtteras som förövaren. Detta pådriver den generella uppfattningen om kvinnor som mer passiva och män som aktiva aktörer i aktionsprocessen (Ibid. s.323). Bilder är ett verktyg som kan anses användbart i just analysen av aktion i den yttre världen snarare än den känslomässiga inre. I detta fall kan mannen anses vara aktör och kvinnan det ‘objekt’ i form av hans mål (Ibid. s.325). Dessutom kan användandet av specifikt en ung kvinnan tänkas visa på maktrelationer (Ibid. s.348).

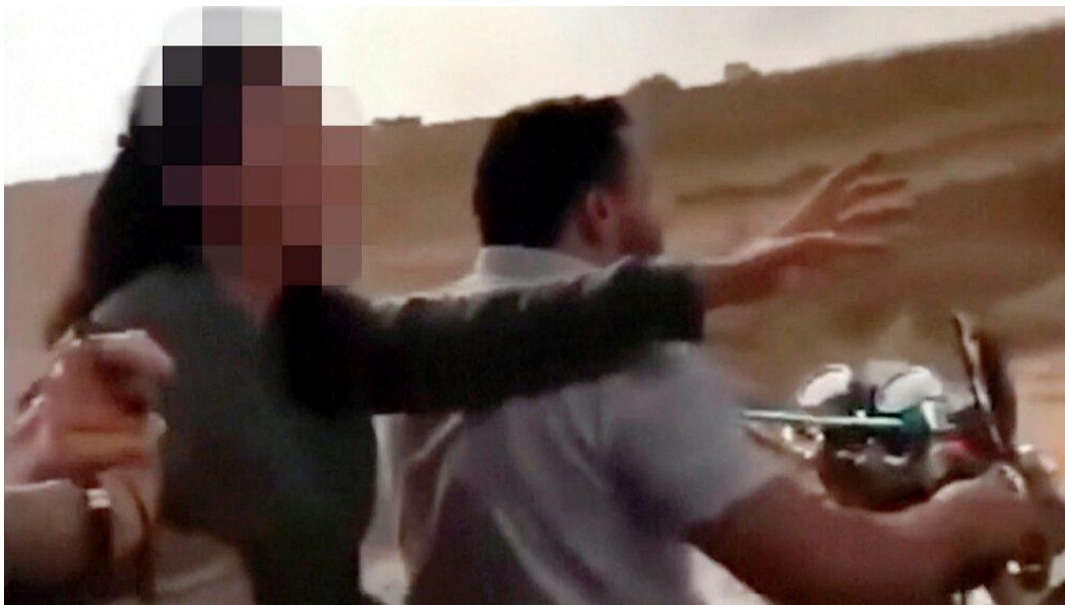

Bild 2. Dagens Nyheter

Dagens Nyheter belyser ytterligare en jämförelse gjord i medier där händelsen liknas med terrordåden den 11 september 2001, som kan anses som en symbolisk händelse för terrorism. Däremot avslutas samma jämförande stycke, som beskriver att totalt 1300 israeler dött i första anfallet, med:

“Samtidigt ska minst 2 200 personer dödas i Israels motoffensiver i Gaza”

Genom att initialt likna massakern på festivalen Supernova med ett av de mest allmänt kända terrorattentaten genom tiderna bildas en stor känslomässig intensitet. Det får läsaren att förstå allvaret i situationen. Å andra sidan kan citatet som belyser motoffensiverna i Gaza tolkas på två olika sätt. Antingen kan man tolka det som en strävan efter opartiskhet genom att kasta ljus på attackerna oavsett vem som anses vara den skyldige. Däremot kan man även påstå att användandet av ordet “samtidigt” i viss mån förminska festivalmassakern genom att förklara att näst intill 1000 fler människor dött i Gaza som svar på attacken. Det är således intressant att fundera kring ifall detta uttalande underminerar de så kallade terrordåden i såväl New York 2001 som det i västra Israel 2023. Något som vidare kan kopplas till diskussioner kring hur vissa händelser och offer värderas olika beroende på etnicitet eller geografisk plats.

Genom att vinkla händelsen på olika sätt kan man notera skillnader i värderingar av liv och offer. Det är därför inte tydligt om Dagens Nyheter vill skapa tankar kring hur

mänskligt värde rangordnas eller om de endast försöker behålla en viss grad av objektivitet och opartiskhet.

5.2 Utväxlingen av gisslan.

Fredagen den 24 november deklarerades en tillfällig vapenvila mellan Israel och Hamas. Under den spända perioden utväxlas gisslan mellan de båda parterna efter flera veckors krigföring.

5.2.1 Al Jazeera - *“ Hamas and Israel free more detainees in sixth captive exchange ”*

Se bilaga 4.

Al Jazeeras artikel skildrar hemkomsten av de palestinska fångarna som Israel släppte i gisslanförhandlingarna samt frigivandet av Hamas gissla.

“Ten Israeli women and children and four Thai nationals held captive in Gaza were freed by Hamas on Wednesday, after which Israel released another 30 Palestinian women and children.”

“The Palestinians released from Israeli jails included 16 minors and 14 women. Over the years, Israel has imprisoned thousands of Palestinians, many held in administrative detention without charge. “

“On October 7, Israel launched a massive military campaign in the Gaza Strip following a cross-border attack by Hamas which killed 1,200 people. Israeli attacks have since killed at least 15,000 Palestinians, including 6,150 children and 4,000 women, in Gaza.”

Texten besitter en viss neutralitet i inledningen. Där redovisar man hur många kvinnor och barn som har släppts från båda sidor enligt det avtal som har uppförts. Under textens utveckling fortsätter man att rapportera om drabbade civila från båda sidor. Artikeln drar däremot jämförelser som avviker från det neutrala reportaget. Språket som används för att beskriva de palestinier som har släppts fria verkar vara menat för att väcka emotionella reaktioner av de handlingar som Israel har begått. Texten identifierar de som Israel frigav som palestinska kvinnor och minderåriga, vilket följer textens tidigare reportage. Däremot

följer förklaringen att 'Israel har fängslat flera tusen palestinier utan att en tidigare rättegång'. Artikeln belyser Israels maktinnehav, i synnerhet kopplat till militär makt, och berättar om fångarna som blir orättvist frihetsberövande.

Det finns andra representationer av israeler i texten, som gisslan Hamas släppte fri. Däremot skapas det en maktrelation, eftersom diskursen inte representerar palestinier som ett folk med makt i konflikten. Språket som tillämpas i reportaget skapar en svag och oskyldig identitet till palestinier, vilket används främst genom att porträttera kvinnor. Texten konstruerar en passiv roll för de kvinnliga fångarna, där de blir offer som har blivit oskyldigt fängslade och blir en bricka i förhandlingar under kriget. Det blir särskilt tydligt att kvinnor används som ett verktyg för att skapa känslomässig respons när de ofta grupperas med barn. Denna gruppering brukar ofta ses som "ideala offer", eftersom de väcker mest sympati för händelsen och ses som oskyldiga (Bleiker et al, 2013, s. 406). Genom indelningen får läsaren en bild av att kvinnorna har ansvar över barnen och att de behöver skyddas mot krig.

Denna gruppering samt maktrelationen till Israel blir även tydlig i det sista citatet, när man diskuterar vad som initierade konflikten. Citatet inleder med att redogöra att Israel började en 'massiv militär kampanj' mot Gaza efter Hamas attack som dödade 1 200 *personer*. Israel motoffensiv har resulterat i över 15 000 palestinier har dödats, varav 6 150 *barn* och 4000 *kvinnor*. Språket är väldigt känsloladdat och belyser vidare maktrelationen mellan de två parterna. Man kan börja med att komparera etiketterna som de olika sidornas offer har fått: offrena som dog i Hamas attack blev märkta som *personer* medan de som dog i Israels motattack fick etiketten *kvinnor* och *barn*. Genom att skriva de olika dödstalen bredvid varandra, gör man också en jämförelse mellan de olika attackerna, vilket fortsatt belyser Israels identitet som hänsynslös militär. Artikeln ger även de omkomna olika identiteter, där uppdelning gör att offrena i Gaza blir mer påtagliga för läsaren, eftersom det är majoriteten kvinnor och barn som har dödats. Det gör att läsarens distans till konflikten minskar.

Bild 3: Al Jazeera

I bilden ovan ser vi en av de släppta fångarna, den 22 åriga aktivisten Ahed Tamini, som går bredvid hennes mamma. Ahed Tamini ser ut att gråta i det visuella och det verkar även som att hennes familj måste hålla upp henne för att hon ska gå. Genom att hennes epitet 'aktivist', blir hon inte en passiv aktör i processen. Däremot förmedlar bilden att hon behöver hjälp och är svag efter sin frigörelse, vilket främjar kvinnors identitet som de som behöver räddas. Även fast bilden visar ett folkvimmel, är den inzoomad på familjen, vilket gör att fokuset ligger på dem. Genom att visa en liten familj, blir det ett sätt att skapa sympati för gruppen och främst för kvinnan (Bleiker et al., 2013, s. 404).

5.2.2 New York Times - *“Gaza Mediators, Eye on long term, press for short truce extension”*

Se bilaga 5.

I New York Times artikel berättas det om hur vapenvilan mellan Israel och Hamas hänger på en skör tråd och att striderna riskerar att återupptas. Texten fokuserar även på utväxlingen av gisslan och fångarna mellan de två aktörerna.

“As of Wednesday, Hamas had freed at least **100 hostages, mostly women and children** (..), and Israel had released **210 Palestinian women and teenagers.**”

“But so far, those exchanges have focused on **Israeli civilians** held in Gaza and **women and minors held in Israeli jails, many of them not convicted of any crimes.**”

Det initiala, emotionella narrativet där Israel porträtteras som hjälte är inte lika starkt uttryckt genom texten. Diskursen är mer neutral och ger en mer nyanserad bild av konflikten, där man fokuserar på både civila från Palestina och Israel. Tidningen använder fortsättningsvis traditionella könsroller för att skapa sympati hos läsaren genom att belysa antalet palestinska barn och kvinnor som har släppts från israeliska fängelser. Vidare konstateras att de drabbade ännu inte fått möjlighet till upprättelse i form av en rättegång. Ytterligare ger New York Times en mer nyanserad bild av palestinier; istället för att endast diskutera Hamas handlingar, så visar man även att palestinier är en del av offren som lider i kriget. Genom att förmedla detta låter man belysa de mest oskyldiga offren, barn och kvinnor, som berörs av kriget, vilket illustrerar traditionella värderingar.

Emellertid bygger artikeln ytterligare på det initiala narrativet, där kvinnans roll i krig blir en kontrast mot den traditionella manliga rollen.

“I believe it’s also something **that Israel wants**. They’re also **intensely focused on bringing their people home.**”

“Exacerbating **the agony in Israel** over the hostages is **growing concern** over the **fate of the Bibas family, a mother and her two young children** taken captive on Oct. 7 who have become **symbols for the country**. On Wednesday, Hamas’s armed wing said in a statement that **an Israeli airstrike had killed all three: Shiri Bibas, 32; Ariel Bibas, 4; and Kfir Bibas, 10 months old.**”

Det första citatet visar tydligt att det fortfarande finns en vilja från New York Times att porträttera Israel som en beskyddare av sitt folk. Språket visar en sårbarhet hos den starka militärmakten, som gör allt för att få hem sina medborgare. Detta främjas även i det andra citatet, när tidningen använder familjen Biba som ett redskap för att fortsätta bygga på textens narrativ. Man fortsätter kategorisera kvinnor och barn som de primära offren i kriget. Genom att identifiera de påverkade med namn och ålder skapar diskursen en närhet till de som avbildas och gör händelsen mer påtaglig för läsaren. Det som även är intressant är att

kvinnan, Shiri Bibas, får epitetet *moder* i texten samtidigt som artikeln påstår att familjens bortförande har skapat mycket *lidande i landet* och de har blivit *symboler för Israel* sedan konflikten upptakt. Kombinationen av dessa starka uttryck ger känslan av att kvinnan ska ses som en representation för Israel och eftersom det finns en frånvaro av andra starka kvinnliga identiteter i artikeln, skänker texten rollen som *landsmoder* till Shiri Bibas. Landsmoder är ingen aktiv aktör i krig, utan är en representation av den nationella identiteten, en symbol som ska vara en motivation för soldater att rädda henne och andra oskyldiga i kriget (Kronsell, 2022, s.154).

Familjens död kan ses som ett misslyckande av den israeliska militären och skänker mer motivation att kriga för landet (Young, 2003, s. 5-10). Texten har ingen sådan fokus av palestinier, utan diskuterar allmänt de som grupp, vilket kan skapa distans till läsaren.

Bild 4: New York Times

Bilden är tagen i staden Khan Younis i Gaza, där de avbildade ser ut över ruinerna som har orsakats av kriget. Det är en större grupp palestinska män som visas i det visuella. Beträktaren möter de avbildade genom ett bakifrån-perspektiv, samt ett ovanifrån-perspektiv. Det gör att man känner sig utelämnad från gruppen och bilden, eftersom betraktaren inte kan se deras ansikten. Ovanifrån-perspektivet främjar även exkludering, samtidigt som det får betraktaren att känna sig överlägsen till de avbildade (Björkvall, 2022, s. 362-363). Bilden har även ett stort avstånd till de avbildade, som ytterligare bidrar till att man känner sig utanför gruppen. Det visuella fortsätter att gagna det narrativ som är närvarande i texten, genom att avbilda palestinska människor på ett exkluderande sätt. Artikeln har även en frånvaro av visuellt material på kvinnor, både palestinska och israeliska, vilket kan tyda på att

man vill distansera läsaren från konflikten genom att inte visuellt avbilda 'ideala offer' (Bleiker et al. 2013, s. 406).

5.2.3 Dagens Nyheter - "Ny utväxling mellan Hamas och Israel"

Se bilaga 6.

Dagens Nyheter artikel beskriver initialt hur förhandlingarna mellan parterna varit i behov av medlande stöd från Qatar för att slutligen resultera i gisslansutväxlingen. Behovet av medling av en utomstående part tyder på en obalanserad maktdynamik. Feministisk poststrukturalism påvisar att makt är relationell, vilket kan återspeglas i de ojämna maktrelationerna mellan Hamas och Israel (Lenz Taguchi, 2014, s. 137).

Därefter redogör artikeln för händelsen och de inblandade:

"Senare (..) släpptes 30 palestinska fångar (..). **15** av dem ska vara **kvinnor** och de **övriga minderåriga**".

"Totalt har nu 81 ur Hamas gisslan släppts (..). **60 av dem kvinnor och barn** (..)."

Det är tydligt att Dagens Nyheter väljer att belysa vilka gisslan var genom att identifiera deras kön och ålder. Det blir således distinkt att främst barn och kvinnor beslagtagits av såväl Hamas som Israel. Detta skapar en könsbunden diskurs och kastar ljus på konfliktens genusbundna natur. Genom att fokusera på kvinnor och barn som gisslan skapar ett narrativ där dessa individer framstår sårbara, något som ytterligare förstärker traditionella könsroller. Vidare kan detta ses som ett försök av mediekällan att skapa sympati hos läsaren genom att förtydliga barn och kvinnors försvarslöshet (Marion Young, 2003, s. 1-25). Samtidigt kan man också tyda hur kvinnor används som spelpjäser i konflikten. Då båda sidor väljer att beslagta främst kvinnliga individer och minderåriga kan man anta att påtryckningar på det manliga aktörskapet utökas.

6. Diskussion

I samtliga nyhetsmedier finner vi att det har skapats ett narrativ där man cementerar könsroller i kriget. Artiklarna från attentatet mot musikfestivalen skiljer sig; Al Jazeera har en avsaknad av kvinnor i artikeln, men avbildar samtidigt två manliga identiteter, där den tillhörande bilden visar Israel som den starka militären som strider mot den mindre gruppen

Hamas. New York Times blir en polaritet i detta, där kvinnans roll i narrativet blir en passiv aktör och en motivation för israelisk militär att rädda henne från främmande män. Dagens Nyheter bidrar vidare till att kategorisera kvinnan i ett narrativ som anspelar på traditionella könsroller, genom att med bilden och texten visa hur desperat och hjälplös kvinnan är. Vidare identifieras även Hamas som terrorister och artikeln gör en stark koppling mellan attentatet i Israel och terrordådet i New York 2001. Intressant är även hur man benämmer medlemmar av Hamas: Al Jazeeras 'fighter' blir en stark kontrast mot de västerländska mediernas benämningar 'militant' och 'terrorist'. Ordvalet belyser vidare hur Al Jazeera kan ses förminska gruppens agerande.

I artiklarna från den andra händelsen, utväxling av gisslan, har Al Jazeera ändrat sitt narrativ: i text belyser de hur många kvinnor och barn som har släppts från båda parterna, med ett större fokus på de palestinska. Språket som används i artikeln är mer emotionellt än tidigare, där narrativet använder antalet dödade palestinska kvinnor och barn för att gestalta Israel som brutal militär. New York Times initiala narrativ brukas fortfarande i texten. Man använder en familjs död som verktyg för att motivera Israels militär att agera ytterligare som en räddare av sitt folk. Narrativet är däremot inte lika starkt som innan, då man även visar sympati för de palestinska offer i texten, genom att berätta om andelen kvinnor och barn i utväxling på båda sidor. Tillika fortsätter Dagens Nyheter att bygga på könsnormer i kriget genom att använda andelen kvinnor och barn som verktyg och illustrera deras passiva aktörskap i den genuspräglade mediala diskursen.

Andrew Puddephatt (2006, s. 4) skriver om hur massmedia ofta spelar en stor roll i dagens konflikter. Han menar att de står inför ett val att antingen aktivt delta i stridigheterna, vilket medför ett ansvar, eller att behålla opartiskhet. Puddephatt belyser hur ställningstagandet kan vara en följd av den grad av koppling som median har med samhällets maktbärande. Feministisk poststrukturalism som teori härleder mycket av sin kritik till samhällets olika maktordningar och maktrelationer. Genom att se till hur medierna använder språk kan maktstrukturer identifieras och narrativ bildas. I samtliga av artiklarna, oavsett ursprung, går det att urskilja en könspräglad diskurs men också konflikt. Utifrån teorins inläggnings sättning kan den mediala och bildiga framställningen ha stor påverkan på verklighetsuppfattningen och vidare befästa normer i större uträkning, i synnerhet till följd av medias betydande påverkan i nutida krig och konflikt. Genom att skapa ett "vi" och ett "dem" sätts grupper av människor emot varandra, ofta baserad på nationell tillhörighet (Hansen, 2000, s. 285-286). I denna reproduktion av identitet används ofta kvinnan som verktyg.

Kvinnan tilldelas följaktligen en roll som passiv aktör, där hon snarare används som ett instrument i skapandet av sympati. Å andra sidan, kan hennes avsaknad i medierapporteringen tydas som ett sätt att skapa distans till konflikten genom att undvika emotionell koppling. Istället används ofta stark identifieringsmetodik genom att likställa människor med terrorister alternativt militanter. Skillnaden mellan vilka aktörer som representeras skapar en skildring av maktrelationer som snarare är underordnad eller överordnad än jämlik, vilket redogörs i såväl text som bild.

Vidare bidrar inte nödvändigtvis den enskilda skildringen av en kvinnas upplevelse med en tydlig koppling till hennes roll i konflikten. Däremot går det att konstatera, genom analysen, att det kvinnliga könet ges en identitet som är starkt kopplad till traditionella könsroller. Hon behöver räddas, hon är sårbar, hon beslagtas och ges sällan ett proaktivt aktörskap i medias porträttering. Genom att konstatera att samtliga av medierna använder kvinnor som verktyg för att ändra eller skapa narrativ kan man tyda ett mönster som utan sammanställandet kanske inte hade skapat en tydlig helhet, likt mosaik.

Ytterligare innebär konsumtionen av de olika medierna att läsarens narrativ påverkas. Poststrukturalismen menar att man bör se på diskursen som; *innebörden och betydelsen* i vad som sägs, vad vi menar och hur det påverkar vårt handlande. Denna utgångspunkt blir central i hur vi konstituerar vår omvärld (Lenz Taguchi, 2014, s.18-19). Risken med att avbilda kvinnor som enbart emotionella offer i konflikten är att den kvinnliga samhällsrollen och hennes politiska inflytande undermineras. Detta medföljer inte bara en påverkan på det storskaliga samhällsplanet utan även på kvinnans roll privat (Freidenvall, 2017, s. 45).

7. Slutsats

Slutligen tillför uppsatsen följande svar på samtliga frågeställningar;

“Hur gestaltar olika nationella medier Israel-Hamas-konflikten?”

Resultatet påvisar att Al Jazeera initialt gestaltar konflikten som en ojämlig kamp snarare än en konflikt. Vidare används “ideala” offer främst för att skapa sympati för palenstinier.

New York Times gestaltar konflikten genom att påkalla nationell tillhörighet samt motivera israelisk aktion. De använder sig av tydliga homogena identifikationsgrupper för att

skapa ett 'vi' och ett 'dem'. Vidare använder de sig av kvinnlig symbolik för att ytterligare motivera beskydd av den israeliska nationen.

Dagens Nyheter gestaltar initialt Israel-Hamas-konflikten genom tydliga liknelser med allmänt kända terrordåd. Vidare belyser både bilder och text användandet av genus för att skapa sympati, där en kvinnas bortförande och försvarslöshet är central i reportaget. Å andra sidan, kan den andra artikeln tolkas mer konkret, informativ och objektiv än den första. Trots att även denna använder identifikationsgrupper och belyser genusprägling i såväl rapportering som i konflikten.

"Hur kan poststrukturalistisk feminism användas för att analysera och förklara den eventuella konstruktionen av genus- och maktrelationer i de olika medierna?"

Teorin ger en möjlighet att studera den mediala rapporteringen med ett kritiskt synsätt som leder till att man kan kasta ljus på användandet av maktrelationer i artiklarna. Dessutom innebär det en möjlighet att genomskåda de tekniker som används för att skildra en verklighetsbild. Vi har kunnat identifiera att användandet av kvinnor alternativt avsaknaden av kvinnor i rapporteringen används som verktyg för att förändra den verklighetsbildningen. Följden blir en tydlig reproducering av traditionella könsnormer, där kvinnor avbildas som hjälplösa, nationellt symboliska, passiva aktörer medan män ges en militär, makthavande, våldsbenägen eller heroisk identitet. Slutligen innebär detta antingen att läsaren reagerar emotionellt till innehållet eller distanseras från konflikten.

8. Referenser

8.1 Digitala Källor

Andersson, Jesper & Laurell, Agnes (2023). *Festivalen Supernova: De blev vittnen till Hamas attack*. Dagens Nyheter 2023-10-14.

<https://www.dn.se/kultur/de-blev-vittnen-till-hamas-blodiga-angrepp-mot-festivalen-supernova/> [Hämtad: 2023-12-08]

Halltorp, Moa (2023). *Ny utväxling mellan Hamas och Israel*. Dagens Nyheter 2023-11-28.
<https://www.dn.se/varlden/ny-utvaxling-mellan-hamas-och-israel/> [Hämtad :2023-12-18]

Hamas and Israel free more detainees in the sixth captive change. Al Jazeera 2023-11-30.
<https://www.aljazeera.com/gallery/2023/11/30/hamas-and-israel-free-more-detainees-in-sixth-captive-exchange> [Hämtad: 2023-12-08]

Hubbard, Ben (2023). *Gaza Mediators, Eye on Long Term, Press for Short Truce Extension.* New York Times 2023-11-29.
<https://www.nytimes.com/2023/11/29/world/middleeast/israel-hamas-hostages-gaza.html>
[Hämtad: 2023-12-08]

Lajka, Arijeta & Mellen, Riley (2023). *Video captures concertgoer being kidnapped by militants.* New York Times 2023-10-08.
<https://www.nytimes.com/2023/10/08/world/middleeast/music-festival-israel-kidnapping-video.html> [Hämtad: 2023-12-08]

Nationalencyklopedin, *Hamas.*
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/hamas> [Hämtad: 2023-12-01]

Nationalencyklopedin, *Israel–Palestina-frågan.*
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/israel-palestina-fr%C3%A5gan>
[Hämtad: 2023-12-01]

United Nations (1947), *United Nations partition plan of 1947.*
<https://www.un.org/unispal/document/auto-insert-208958/> [Hämtad: 2023-12-01]

What to know about the deadly Hamas attack on an Israeli music festival. Al Jazeera 2023-10-10.
<https://www.aljazeera.com/news/2023/10/10/what-to-know-about-deadly-hamas-attack-on-the-israeli-music-festival> [Hämtad: 2023-12-08]

8.2 Litterära Källor

Bergström, Göran - Boréus, Kristina 2018. *Samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys i*
Bergström, Göran - Boréus, Kristina (red.), 2018. *Textens mening och makt. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys.* Lund: Studentlitteratur. s. 31

Bleiker, Ronald, David Campbell, Emma Hutchison & Xzarina Nicholson (2013) *The visual dehumanisation of refugees*. Australian Journal of Political Science, 48:4. s. 398-416.

Björkvall, Anders (2022) Visuell textanalys. I Bergström, Göran och Boréus, Kristina (red). *Textens mening och makt*. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. Tredje upplagan. Lund: Studentlitteratur, s. 307-352.

Freidenvall, Lenita & Jansson, Maria (2017) Introduktion till politisk teori. *Politik och kön - feministiska perspektiv på statsvetenskap*. Studentlitteratur AB. s. 35-53.

Hansen, Lene (2000). The Little Mermaid's silent security dilemma and the Absence of gender in the Copenhagen school. *Millenium: Journal of International studies*. SAGE Publications Ltd. s. 285-286

Lenz Taguchi, Hillevi (2014), *In på bara Benet. En introduktion till feministisk poststrukturalism och subjektivitetsteori*. Andra upplagan, Gleerups Utbildning AB. s. 18-137

Kinnvall, Catarina (2021) Poststrukturalism. I Gustavsson, Jakob & Tallberg, Jonas (red). *Internationella Relationer*. Fjärde upplagan. Lund: Studentlitteratur, 159-184.

Kronsell, Annica (2021) Feminism. I Gustavsson, Jakob & Tallberg, Jonas (red). *Internationella Relationer*. Fjärde upplagan. Lund: Studentlitteratur, 139-158.

Marion Young, Iris (2003). *The Logic of Masculinist Protection: Reflections on the Current Security State*. Signs: Journal of Women in Culture and Society 2003 29:1, 1-25

Puddephatt, Andrew (2006) *Voices of war: Conflict and the role of the media*. International Media Support.

Robertson, Alexa. 2018. *Narrativanalys* i Bergström, Göran - Boréus, Kristina (red.), 2018. *Textens mening och makt*. Metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys. Lund: Studentlitteratur. s. 219-252.

Wendt, Maria & Åse, Cecilia (2021) I Edenborg, Emil - Tornhill, Sofie - Åse, Cecilia(red.), 2021. Krig, kön och nationellt minnesskapande. *Feministiska perspektiv på global politik*. Studentlitteratur AB s. s. 239-250

8.3 Bilagor

Bilaga 1

Tidning: Al Jazeera	“What we know about the deadly Hamas attack on Israel” 10/10-2023
Historia	
Fokus	Text
Orientering	Syftar till att bidra med en övergripande uppfattning kring artikelns innehåll.
Tid	Den 7 oktober kl 06.30 på morgonen
Plats	Supernovafestivalen, vid Kibbutz Re'im som är nära beläget Gaza
Deltagare	3 500 människor som besökte festivalen, som senare dödades eller kidnappades. Bland dessa var Arik Nani, Maya Alper, Elad Hakim och Zohar Maariv, som alla redogör hur händelseförloppet fortlöpte. Hamassoldater som var beväpnade och sköt mot besökarna.
Situation	Supernovafestivalen, en musikfestival för att fira den judiska högtiden Sukkot, blev måltavla för Hamas.
Komplicerad handling	Under morgonen den 7 oktober, tar sig terrorgruppen Hamas in på festivalen och skapar panik hos de 3,500 besökarna, som försökte fly. 260 personer omkommer av Hamas attack och de kidnappar ett okänt antal personer
Diskurs	
Värdering	Tar ställning att människor på festivalen är <i>offer</i> . Personer som överlevde attacken får sympati. Benämner medlemmar av Hamas som ‘fighter’, vilket kan ses som att minska deras handlingar.

Bilaga 2

Tidning: New York Times	“Video captures concertgoer being kidnapped by militants.” 8/10-2023
--------------------------------	---

Historia	
Fokus	Text
Orientering	Syftar till att bidra med en övergripande uppfattning kring artikelns innehåll.
Tid	Den 7 oktober 2023.
Plats	Supernovafestivalen, vid Kibbutz Re'im som är nära beläget Gaza
Deltagare	Noa Argamani och Avinatan Or som blev kidnappade av Hamas. Moshe Or, som är bror till Avinatan. Familjemedlemmar till offrena. Hamassoldater, som dödade flera besökare och kidnappade Noa Argamani och Avinatan Or.
Situation	Supernovafestivalen, en musikfestival för att fira den judiska högtiden Sukkot, blev måltavla för Hamas.
Komplicerad handling	Under morgonen den 7 oktober, tar sig terrorgruppen Hamas in på festivalen. Noa Argamani och hennes pojkvän blir kidnappade av Hamas under attacken.
Diskurs	
Värdering	Noa Argamani blir porträtterad som försvarslös. Hon blir använd som en motivering för Israel att rädda henne och för att strida för sitt land och för sitt folk. Israel får stämpeln som hjältenation i texten. Hamas blir porträtterade som främmande, hänsynlösa män i händelsen för att skapa ett vi och dem narrativ.

Bilaga 3

Tidning: Dagens Nyheter	“De blev vittnen till Hamas blodiga angrepp mot festivalen Supernova” 14/10-2023
Historia	
Fokus	Text
Orientering	Syftar till att bidra med en övergripande uppfattning kring artikelns innehåll.
Tid	Den 7 oktober 2023
Plats	Supernovafestivalen, vid Kibbutz Re'im som är nära beläget Gaza.

Deltagare	DJ:n Lee Chizmario, massösen Gilad Karplus, den bortrövade kvinnan och hennes pojkvän, samt hennes vän Amit Parpara. Andra konsertbesökare. Hamasmedlemmar.
Situation	Supernovafestivalen, en musikfestival för att fira den judiska högtiden Sukkot, blev måltavla för Hamas.
Komplicerad handling	Festivalen avslutas abrupt när Hamasmedlemmar attackerar. Flera flyr, men blir dödade av Hamas.
Diskurs	
Värdering	Artikeln belyser kvinnans roll som försvarslös efter att hon har blivit bortrövad av Hamas. Det finns en känsla av desperation i bilden och i texten. Jämför attacken på musikfestivalen med den 11 september, vilket gör att den kan få mer betydelse.

Bilaga 4

Tidning: Al Jazeera	“Hamas and Israel free more detainees in sixth captive exchange” 30/11-2023
Historia	
Fokus	Text
Orientering	Syftar till att bidra med en övergripande uppfattning kring artikelns innehåll.
Tid	Onsdag den 29 november
Plats	I ockuperade Västbanken där palestinska fångar släpps
Deltagare	De fångarna och gisslan som släppts till följd av förhandlingarna, där 22 åriga Ahed Tamini får extra fokus. Hamasmedlemmar.
Situation	Utväxling av gisslan och palestinska fångar
Komplicerad handling	Striderna har tagit en paus till följd av den vapenvila som har instiftats mellan Hamas och Israel. Fångarna släpptes och får återförenas med sin familj. Många av de palestinska fångarna har blivit fängslade utan rättegång.
Diskurs	

Värdering	I texten skriver man ut hur många offer och fångar från den palestinska sidan som är kvinnor och barn. Dessa ses som 'ideala offer' och används för att väcka sympati.
------------------	--

Bilaga 5

Tidning: New York Times	"Gaza Mediators, Eye on Long Term, Press for Short Truce Extension" 29/11-2023
Historia	
Fokus	Text
Orientering	Syftar till att bidra med en övergripande uppfattning kring artikelns innehåll.
Tid	Tidsspannet går mellan fredagen den 24 november till onsdagen den 29 november
Plats	I Israel och i Gaza, där artikeln berättar om olika platser
Deltagare	Gisslan från Israel och fångarna från Palestina. Familjen Bibas, som var del av gisslan och senare dog. Den amerikanska presidenten Joe Biden, utrikesminister Anthony Blinken och den israeliske premiärminister Benjamin Netanyahu.
Situation	Utväxling av gisslan
Komplicerad handling	Efter utväxlingen av gisslan vill medlarna i konflikten att vapenvilan ska förlängas. Däremot är Israel redo att börja striderna igen, enligt premiärminister Netanyahu. Många civila palestinier tar sig tillbaka till Gaza för att samla ihop vad som är kvar efter ruinerna.
Diskurs	
Värdering	Här redogör man hur många kvinnor och barn som har släppts från gisslan från båda sidor. Man visar även hur många som har dött i Israels attacker mot Gaza. Familjen Bibas, som har blivit en symbol för Israel och för attacken den 7 oktober, berättas har dött i en israelisks motoffensiv. Genom symbolhandlingen så har Shiri Bibas blivit en slags landsmoder, som ska motivera den israeliska nationen att ta ställning och fortsätta striderna.

Bilaga 6

Tidning: Dagens Nyheter	<i>“Ny utväxling mellan Hamas och Israel” 28/11-2023</i>
Historia	
Fokus	Text
Orientering	Syftar till att bidra med en övergripande uppfattning kring artikelns innehåll.
Tid	20-tiden på tisdagskvällen
Plats	Gränsen till staden Gaza.
Deltagare	Hamas, isrealisk militär, Jihadgruppen Al-Quds Brigades, Röda korset och Gisslan.
Situation	Gisslansutväxling mellan Israel och Hamas.
Komplicerad handling	Efter en lång period av stridigheter sker en utväxling av gisslan mellan Hamas och Israel. Med hjälp av en neutral intermediär återförenas de nu med sina familjer.
Diskurs	
Värdering	Man belyser hur många gisslan som släppts från vardera sida samt identifierar deras genus, nationella tillhörighet och ålder.